ආර්ථික විද්‍යාව
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය
සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංචිතය
03.වෙළෙඳපොළට රජය මැදිහත් වන ආකාරය
ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

සියළුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1. (i) Qd = 300 - 4P
   Qs = -60 + 8P

එක්තරා භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් වෙළෙඳපොල ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සමීකරණ ඉහත දැක්වේ.

(a) වෙළෙඳපොල සමතුලිත ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය හා සමතුලිත මිල ගණනය කරන්න.
(b) සමතුලිතයේදී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව ගණනය කරන්න.

(ii) මෙම භාණ්ඩය සඳහා රජය විසින් රු.6 ඒකක බද්දක් පැනවූයේ නම්

(a) බද්දට පසු සැපයුම් සමීකරණය ලියන්න.
(b) බද්දට පසු ගැනුම්කරුවා ගෙවන මිල කීයද?
(c) ඒකකයට ගැනුම්කරු දරන බදු බර කොපමණද?
(d) නිෂ්පාදකයා ලබන මිල කොපමණද?

(iii) අහිමිවන ආර්ථික සුබසාධනය ගණනය කරන්න.

2. Qd = 300 – 4P
   Qs = -60 + 8P

(i) වෙළෙඳපොල සමතුලිතයේදී සැපයුම් මිල නම්‍යතා ගණනය කරන්න.
(ii) සමතුලිතයේදී ආර්ථික අතිරික්තය කීයද?
(iii) රජය විසින් රු.6 ඒකක බද්දක් පැනවීමෙන් පසු ඒකක බද්ද නිසා පාරිභෝගිකයා හා නිෂ්පාදකයා දරන බදු ප්‍රමාණය කොපමණද?
(iv) බද්ද නිසා රජයට ලැබෙන බදු ආදායම සොයන්න.
(v) බද්දෙන් පසු පාරිභෝගික අතිරික්තය හා නිෂ්පාදක අතිරික්තය කීයද?

3. Qd = 300 – 4P
   Qs = -60 + 8P

(i) භාණ්ඩයට රජය විසින් රු.25 උපරිම මිලක් නියම කලේ නම් වෙළෙඳපොල තුල ඇතිවිය හැකි ප්‍රතිවිපාක කවරේද?
(ii) එම උපරිම මිලේදී වෙළෙඳපොල තුල ඇතිවිය හැකි කළු කඩ මිල කීයද?
(iii) උපරිම මිල ප්‍රතිපත්තිය නිසා භාණ්ඩ සලාකනය සඳහා බිහිවිය හැකි මිල නොවන මාධ්‍යයන් මොනවාද?
(iv) උපරිම මිල හේතු කොටගෙන බිහිවන අධි ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
(v) උපරිම මිලට පසු සැපයුම් ප්‍රමාණය කොපමණ ප්‍රමාණයකින් අඩුවේද?

4. Qd = 300 – 4P

Qs = -60 + 8P

(i) ඉහත භාණ්ඩයට රජය විසින් රු.6 ක ඒකක සහනාධාරයක් ලබා දීමට තීරණය කලේ නම් සහනාධාරයට පසු වෙළෙඳපොල සමතුලිතය සොයන්න.

(ii) සහනාධාරයට පසු නිෂ්පාදක හා පාරිභෝගික අතිරික්තය කීයද?

(iii) සහනාධාරයෙන් පසු ගැනුම්කරුවා ගෙවන මිල හා සැපයුම්කරු ලබන මිල කීයද?

(iv) රජයේ සහනාධාර පිරිවැය කීයද?

(v) සහනාධාර නිසා අහිමි වන සුබ සාධනය ගණනය කරන්න.

5. Qd = 300 – 4P

Qs = -60 + 8P

රජය විසින් ඉහත භාණ්ඩයට රු.40ක මිල ආධාරකයක් ලබා දී ඇති අතර අතිරික්තය සැපයුම් ආධාරක මිල යටතේ රජය විසින් මිලදී ගනී.

(i) මෙම මිල ආධාරක ප්‍රතිත්තිය යටතේ රජයට දැරීමට සිදු වන පිරිවැය කොපමණද?

(ii) මිල ආධාරක ප්‍රතිපත්තියට පසුව පාරිභෝගික හා නිෂ්පාදන අතිරික්තය කොතරම් ප්‍රමාණයක්වේද?

(iii) අවම මිල සීමා නියම කිරීමෙහි ප්‍රතිවිපාක මොනවාද?

(iv) අවම මිල ප්‍රතිපත්තිය අර්ථවත් කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග කවරේද?

වාණිජ හා ව්‍යාපාර අධ්‍යයන ශාඛාව